

Minister Klimatu i Środowiska

DEL-WRD.050.9.2025.SK
3662090.14627926.11805606
Warszawa, 19-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelacje Poseł Ewy Schädler oraz grupy Posłów w sprawie możliwości wsparcia przedsiębiorców zmagających się z wysokimi cenami energii elektrycznej, znak K10INT8268 informuję, że Minister Klimatu i Środowiska odpowiada za wdrażanie narzędzi wsparcia dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, w szczególności wsparcia dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, zgodnie z regulacjami tzw. dyrektywy rynkowej elektroenergetycznej, tj. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE. Za programy wsparcia skierowane do biznesowych i przemysłowych odbiorców energii elektrycznej odpowiada, zgodnie z kompetencjami, Minister Rozwoju i Technologii.

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska przewiduje możliwość wprowadzenia nowych mechanizmów wsparcia dla przedsiębiorców dotkniętych wysokimi kosztami energii elektrycznej, które mogłyby zastąpić wygasłą tarczę energetyczną?

W kontekście ochrony przedsiębiorców przed wysokimi kosztami energii elektrycznej należy wskazać, że ustalanie cen dla odbiorców przemysłowych stoi w sprzeczności z polityką i prawem Unii Europejskiej, w szczególności z zasadą swobodnego ustalania cen dostaw energii elektrycznej i rynkowej konkurencji cenowej między dostawcami wynikającymi z przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE. Zgodnie z art. 5 dyrektywy, sprzedawcom przysługuje swoboda w ustalaniu ceny, po jakiej dostarczają energię elektryczną odbiorcom, a ewentualne możliwości interwencji w zakresie ustalania cen energii elektrycznej ograniczone są do odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym lub odbiorców wrażliwych będących gospodarstwami domowymi lub wyjątkowo w okresie przejściowym – mikroprzedsiębiorstw. Warto zauważyć, że już w aktach prawnych poprzedzających obecnie obowiązującą dyrektywę możliwość regulowania cen energii elektrycznej była ograniczona. W dyrektywie 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. wskazano, że prawo do tzw. usługi powszechnej, czyli dostaw energii elektrycznej po cenach zatwierdzanych przez organ regulacyjny, przysługuje jedynie gospodarstwom domowym, a także pod pewnymi warunkami mikro przedsiębiorstwom.

Co prawda przepisy prawa UE dopuszczają możliwość ingerowania w ustalanie cen energii elektrycznej, ale wskazują, że taka ingerencja może mieć miejsce wyłącznie w odniesieniu do odbiorców w gospodarstwach domowych. Wyjątkiem od tej zasady było wprowadzenie, w okresie nadzwyczaj wysokich cen energii elektrycznej w czasie kryzysu energetycznego,

rozporządzenia Rady 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, w ramach którego zezwolono na ograniczone czasowo wsparcie szerokiej grupy odbiorców do dnia 31 grudnia 2023 r. Polska wykorzystwała tę możliwość, wprowadzając mechanizm ochrony dla przedsiębiorców, w postaci rozliczeń za energię elektryczną po cenie maksymalnej.

Z uwagi na termin obowiązywania przepisów zezwalających na stosowanie ochrony dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (art. 12 rozporządzenia Rady 2022/1854), tj. do końca 2023 r. Polski Rząd musiał podjąć wzmożone wysiłki, aby zapewnić tę ochronę w 2024 r. W ostatnim etapie wsparcia tj. w II połowie 2024 r. mechanizm ten musiał zostać uzupełniony o przepisy dotyczące przyznawania pomocy publicznej, co skomplikowało system wsparcia poprzez obowiązek wypełniania przez odbiorców specjalnego formularza informacyjnego o przyznanej pomocy oraz obowiązek jej weryfikacji przez sprzedawców energii elektrycznej.

Zgodnie z przepisami unijnymi w przypadku mikroprzedsiębiorców, pomoc może być udzielana w formie pomocy publicznej, udzielanej na podstawie art. 19c rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), (dalej „rozporządzenie 651/2014”), i po spełnieniu określonych w nim warunków. Z kolei w przypadku małych i średnich przedsiębiorców, może to być pomoc de minimis, albo pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 702 oraz z 2024 r. poz. 1635). Obecnie sytuacja na rynku energii elektrycznej jest stabilna i wygląda znacznie lepiej niż w 2022 i 2023 roku, dlatego też interwencje ustawowe wobec nie wydają się być uzasadnione. Ceny energii elektrycznej zarówno na rynku spot (Rynek Dnia Następnego), jak i na rynku terminowym (kontrakty z dostawą na przyszły rok) od początku roku kształtują się w przedziale 400-500 zł/MWh. Sytuacja ta ma przełożenie na ceny proponowane w ofertach sprzedawców energii elektrycznej dla odbiorców z sektora przedsiębiorstw, które kształtują się na poziomie niższym niż cena maksymalna 693 zł/MWh, która była stosowana m.in. dla sektora MŚP do końca 2024 r. W związku z powyższym, w chwili obecnej nie ma uzasadnienia do wdrażania w 2025 r. działań osłonowych w zakresie cen energii elektrycznej dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Minister Klimatu i Środowiska może podejmować stosowne działania wspierające, wykraczające poza obowiązujące regulacje unijne, wyłącznie w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych zdarzeń, jak to miało miejsce w przypadku kryzysu energetycznego z 2022 r., i co istotne tylko wtedy, gdy pozwolą na to odpowiednie regulacje i decyzje podjęte na szczeblu UE.

Niemniej warto dodać, że minister właściwy do spraw gospodarki, w ramach swojej działalności i kompetencji, może podejmować inicjatywy służące kształtowaniu warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki, a w zakresie obniżenia rachunków za energię wykorzystywaną w prowadzonej działalności przedsiębiorców może także podejmować działania sprzyjające wykorzystaniu energetyki rozproszonej.

- 2. Czy Ministerstwo widzi możliwość podjęcia działań zmierzających do renegotjacji umów zawartych z dostawcami energii, takimi jak Enea S.A., przez przedsiębiorców na wysokich stawkach w 2022 roku?**

Mając na uwadze dobro polskich przedsiębiorców i dostrzegając problemy, z którymi boryka się ta grupa odbiorców, Minister Klimatu i Środowiska zwrócił się do Ministra Aktywów Państwowych z prośbą o przeprowadzenie przez pozostające w jego nadzorze przedsiębiorstwa energetyczne przeglądu obowiązujących umów sprzedaży energii elektrycznej z mikro-, małymi i średnimi przedsiębiorcami w zakresie wysokości cen energii elektrycznej i weryfikacji możliwości ich renegotjacji. Tym niemniej Minister Aktywów Państwowych zwrócił uwagę, że spółki zabezpieczały wolumen energii elektrycznej pod tego typu kontrakty i ponosiły faktyczne koszty w momencie zawierania kontraktu, a nie w momencie jego realizacji, dlatego też zmiana cen energii elektrycznej na rynku nie wpływa na cenę kontraktów zawieranych w przeszłości, nawet jeśli różnica cen dzisiejszych w stosunku do historycznych jest wysoka. Jednocześnie zapewnił, że zespoły handlowe spółek na bieżąco dzielą się ekspercką wiedzą o rynku i przedstawiają zasady kształtowania cen w oferowanych produktach, tak aby odbiorcy instytucjonalni mieli odpowiednie warunki do świadomego podejmowania decyzji o wyborze danej oferty.

3. Czy prowadzone są obecnie analizy dotyczące wpływu zakończenia mechanizmów osłonowych na funkcjonowanie mikro i małych przedsiębiorstw, a jeśli tak – jakie są wnioski?

Minister Klimatu i Środowiska na bieżąco analizuje sytuację na rynku energii, w tym kształtowanie się cen energii elektrycznej w zakresie odbiorców końcowych energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. Rolą Ministra Klimatu i Środowiska jest także podejmowanie inicjatyw legislacyjnych, regulujących funkcjonowanie rynku energii elektrycznej oraz polityki energetycznej kraju, poprzez m. in. rozwój OZE czy tworzenie odpowiednich warunków na rzecz konkurencyjnego rynku energii elektrycznej.

Jednocześnie, analizami w zakresie zakończenia mechanizmów osłonowych na funkcjonowanie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw może dysponować minister właściwy do spraw gospodarki na potrzeby realizacji zadań wskazanych w art. 9 ust. 2. ustawy z dnia 4 września 1997 r. o *działach administracji rządowej*, związanych np. z kształtowaniem warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, podejmowania działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej czy rozwoju przedsiębiorczości.

4. Czy Ministerstwo planuje współpracę z innymi instytucjami w celu opracowania rozwiązań łagodzących skutki wzrostu cen energii dla firm?

Należy podkreślić, że od kilku miesięcy sytuacja na rynkach hurtowych energii jest stabilna. Ceny energii elektrycznej zarówno na rynku spot (Rynek Dnia Następnego), jak i na rynku terminowym (kontrakty z dostawą na przyszły rok) od początku roku kształtują się w przedziale 400-500 zł/MWh. Sytuacja ta ma przełożenie na ceny proponowane w ofertach sprzedawców dla odbiorców z sektora przedsiębiorstw, które kształtują się na poziomie niższym niż cena maksymalna 693 zł/MWh, która była stosowana m.in. dla sektora MŚP do końca 2024 r. Dlatego też Rząd przyjmując rozwiązania osłonowe na 2025 r. nie uznał za zasadne wdrażania działań osłonowych w zakresie cen energii elektrycznej dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Tym niemniej, jak wskazano w odpowiedziach na wcześniejsze pytania, właściwym organem do podejmowania działań w zakresie wspierania przedsiębiorców, również w przypadku potrzeby łagodzenia skutków wzrostu cen energii pozostaje minister właściwy do spraw gospodarki.

Minister Klimatu i Środowiska nie posiada informacji, czy minister właściwy do spraw gospodarki planuje wprowadzenie rozwiązań łagodzących skutki wzrostu cen energii dla przedsiębiorców wzorem programów wprowadzanych w latach poprzednich na podstawie

opublikowanego w marcu 2022 r. Komunikatu Komisji Europejskiej pod nazwą „Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy”. Należy zaznaczyć, że uchwalone przez Radę Ministrów na podstawie ustawy z dnia 29 września 2022 r. *o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022–2024* trzy programy rządowe podlegały notyfikacji Komisji Europejskiej. Programy te to:

„Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.”,

„Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023” oraz

„Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 r.”, które były realizowane w latach 2023 i 2024.

Dodatkowo, z informacji przekazanych przez Ministra Rozwoju i Technologii wynika, że w celu łagodzenia negatywnych skutków związanych z funkcjonowaniem systemu ETS wprowadzono mechanizm rekompensat. Rekompensaty dla przemysłów energochłonnych przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. *o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych*. Celem przyznawania rekompensat jest poprawa warunków konkurencyjnych dla krajowego przemysłu energochłonnego. Przemysł ten jest szczególnie narażony na ryzyko przenoszenia produkcji do krajów spoza UE, gdzie ceny energii elektrycznej są niższe, gdyż nie zawierają kosztów związanych z zakupem uprawnień do emisji CO₂.

W przypadku dodatkowych pytań związanych z sytuacją przedsiębiorstw należy kierować je do ministra właściwego do spraw gospodarki.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/